CURTEA DE APEL BĂLŢI

Dosarul nr.1a-766/2022 Judecătoria Bălți
Sediul Central
Judecător Mozgovoi I.

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

29 noiembrie anul 2023 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi
Avînd în componenţa sa :
Preşedintele şedinţei de judecată Rotaru Ala
Judecătorii: Burdeniuc Ruslana, Puşca Dumitru
Grefier Cernauţan Mihail
Cu participarea:
Procurorului Prisacari Lilia
Avocatului Meşca Emilian

Judecînd în ordine de apel în şedinţă publică apelurile declarate de procurorul în Procuratura mun.Bălți, Gagiu Leonid împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți Sediul Central din 18.07.2022 în cauza în privinţa

SC „Olexanix-Plus" SRL, numărul de identificare - cod fiscal *****, înregistrată în Registrul de Stat al persoanelor juridice la 13.01.2005, cu sediul în *****, genurile principale de activitate: Comerţul cu amănuntul al articolelor şi aparatelor electrice de uz casnic şi aparatelor de radio, alte tipuri de comerţ cu amînuntul în magazinele specializate, fabricarea aparatelor electrice de uz casnic, fabricarea condimentelor şi mirodeniilor, întreţinerea şi reparaţia autovehicolelor, comerţul cu ridicata pe bază de tarife sau contracte, capitalul social 5400 lei;

-S-a încetat procesul penal intentat în privinţa SC „Olexanix-Plus" SRL în baza art.244 al.(2) lit.b) Cod penal în legătură cu intervenirea termenului prescripţiei tragerii la răspundere penală.

Cojocari Andrei *****, născut la *****, domiciliat în mun.Bălți, str.**********, *****, căsătorit, supus militar, studii medii speciale tehnice, anterior judecat;

-S-a încetat procesul penal intentat în privinţa lui Cojocari Andrei ***** în baza art.244 al.(2) lit.b) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului prescripţiei tragerii la răspundere penală.

S-au admis în principiu acţiunile civile înaintate de Serviciul Fiscal de Stat şi procuror privind încasarea în mod solidar de la SC „Olexanix-Plus" SRL şi Cojocari Andrei în beneficiul statului prejudiciul material în sumă de 549 838 lei şi respectiv în sumă de 1374449 lei, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunţe instanţa în ordinea procedurii civile în proces de insolvabilitate.

Procedura de citare legal executată.

Termenul de judecare a cauzei în instanţa de fond: 27.12.2018-18.07.2022.
Termenul de judecare a cauzei în ordine de apel: 19.09.2022-19.01.2024.

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi –

C O N S T A T Ă:

Pentru a se pronunţa în sensul celor expuse mai sus instanţa de fond a indicat, că *SC „Olexanix-Plus" SRL*, în perioada de timp cuprinsă între 27.11.2014- 25.12.2014, fiind anulată ca subiect impozabil cu TVA în conformitate cu prevederile art.113 al.(2) lit.c) Cod fiscal, din data întocmirii de către Inspectoratul Fiscal de Stat actului de control nr.1-684278 din 27.11.2014, din motivul că informaţia prezentată despre sediul subiectului şi sediul subdiviziunilor acestuia este neveridică, ignorînd prevederile art.113 al.(3) din Codul fiscal care stipulează, că: „în momentul anulării înregistrării contribuabilului TVA el se consideră ca subiect care a efectuat o livrare impozabilă a stocurilor sale de mărfuri şi a mijloacelor fixe pentru care, la momentul procurării lor, TVA a fost dedusă şi trebuie să achite datoria la TVA pentru această livrare,...", ignorând dispoziţiile art.187 al.(1) Cod fiscal care stipulează că:„ În cazurile prevăzute de legislaţia fiscală, contribuabilul este obligat să prezinte în termenul stabilit dări de seamă pentru fiecare tip de impozit sau de taxă, pentru primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi contribuţiile de asigurări sociale de stat obligatorii " contrar prevederilor art.114 al.(2) Cod fiscal care stipulează că: „...în cazul anulării înregistrării, ultima perioadă fiscală începe în prima zi a lunii în care a avut loc anularea şi se termină în ultima zi a lunii cînd a intrat în vigoare actul cu privire la anularea înregistrării", ignorând dispoziţiile art.115 al.(1), (3) Cod fiscal care prevede că:„ Fiecare subiect impozabil, este obligat să prezinte declaraţia privind TVA pentru fiecare perioadă fiscală. Declaraţia se întocmeşte pe un formular oficial, care este prezentat la Serviciul Fiscal de Stat nu mai tîrziu de data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale..., declaraţia privind TVA se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condiţiile stipulate la art.187..., fiecare subiect impozabil trebuie să verse la buget suma TVA., care urmează a fi achitată pentru fiecare perioadă fiscală, cel tîrziu la data stabilită pentru prezentarea declaraţiei pe această perioadă..., contrar prevederilor art.18 a Legii contabilităţii nr.113 din 27.04.2007 care stipulează că: „ Ciclul contabil al entităţii cuprinde:

a) întocmirea documentelor primare şi centralizatoare;
b) evaluarea şi recunoaşterea elementelor contabile;

c) reflectarea informaţiilor în conturile contabile;

d) întocmirea registrelor contabile;

e) inventarierea elementelor contabile;

f) întocmirea balanţei de verificare, a Cărţii mari şi a situaţiilor financiare.,...iar faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare şi centralizatoare, documentele primare se întocmesc în timpul efectuării operaţiunii, iar dacă aceasta este imposibil-nemijlocit după efectuarea operaţiunii sau după producerea evenimentului, ... ", nu a reflectat în ciclul contabil al entităţii efectuarea livrării impozabile a stocurilor sale de mărfuri şi mijloace fixe pentru care la momentul procurării lor TVA a fost trecută în cont şi anume:

e) Conform informaţiei din baza de date a SFS „Dosarul electronic al contribuabilului"- Raportul financiar pentru perioada anului 2013, stocul de mărfuri la situaţia din 27.11.2014 contabilizat la contul Dt.217 „Mărfuri" constituie suma 2315660 lei, la care urma a fi calculat TVA în sumă de 463132 lei.

f) Valoarea de bilanţ a activelor pe termen lung în sumă de 432388 lei, la situaţia din 27.11.2014, urma a fi calculată TVA în sumă de 86478 lei.

Astfel TVA aferentă stocului de mărfuri şi activelor pe termen lung, la situaţia din 27.11.2014, necalculată şi nereflectată constituia 549838 lei.

Precum şi nu a prezentat Declaraţia privind TVA pentru ultima perioadă fiscalăL/11/14 cu reflectarea livrărilor tuturor stocurilor pentru care la momentul procurării TVA a fost trecută în cont şi nu a achitat suma TVA, astfel prin acţiunile sale a tăinuit alte obiecte impozabile care reprezintă faptele juridice care determină obligaţia contribuabilului de a achita TVA, şi anume livrarea impozabilă a stocurilor sale de mărfuri şi mijloace fixe pentru care la momentul procurării lor TVA a fost trecută în cont, prin ce a cauzat un prejudiciu bugetului public naţional, în sumă de 549838 lei.

Astfel, prin acţiunile sale intenţionate persoana juridică SC „Olexanix-Plus" SRL, numărul de identificare-cod fiscal *****, a comis infracţiunea prevăzută de art.244 al.(2) lit.b) Cod penal după indicii calificativi: evaziunea fiscală a întreprinderilor, prin tăinuirea intenţionată a unor obiecte impozabile, dacă suma cumulativă a taxei prevăzute de Codul fiscal, aferente unui an fiscal depăşeşte 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărâta de Guvern în vigoare la momentul săvîrşirii faptei.

Cojocari Andrei activând în funcţie de administrator al SC „Olexanix-Plus" SRL, numărul de identificare - cod fiscal *****, urmând scopul sustragerii materiei impozabile obligaţiilor fiscale şi neachitării impozitelor şi taxelor la bugetul public naţional, a comis evaziunea fiscală, în următoarele circumstanţe: În perioada de timp cuprinsă între 27.11.2014 - 25.12.2014, cunoscând despre faptul că SC „Olexanix-Plus" SRL, numărul de identificare-cod fiscal *****, pe care o administrează, a fost anulată ca subiect impozabil cu TVA în conformitate cu prevederile art.113 al.(2) lit.c) Cod fiscal, din data întocmirii de către Inspectoratul Fiscal de Stat actul de control nr.1-684278 din 27.11.2014, din motivul că informaţia prezentată despre sediul subiectului şi sediul subdiviziunilor acestuia este neveridică, ignorând prevederile art.113 al.(3) Cod fiscal care stipulează că: „în momentul anulării înregistrării contribuabilului TVA, el se consideră ca subiect care a efectuat o livrare impozabilă a stocurilor sale de mărfuri şi a mijloacelor fixe pentru care, la momentul procurării lor, TVA a fost dedusă şi trebuie să achite datoria la TVA pentru această livrare,...", ignorând dispoziţiile art.187 al.(1) Cod fiscal care stipulează că: „În cazurile prevăzute de legislaţia fiscală, contribuabilul este obligat să prezinte în termenul stabilit dări de seamă pentru fiecare tip de impozit sau de taxă, pentru primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi contribuţiile

de asigurări sociale de stat obligatorii", contrar prevederilor art.114 al.(2) Cod fiscal care stipulează că: „...în cazul anulării înregistrării, ultima perioadă fiscală începe în prima zi a lunii în care a avut loc anularea şi se termină în ultima zi a lunii cînd a intrat în vigoare actul cu privire la anularea înregistrării", ignorând dispoziţiile art.115 al.(1), (3) Cod fiscal care prevede că: „Fiecare subiect impozabil, este obligat să prezinte declaraţia privind TVA pentru fiecare perioadă fiscală. Declaraţia se întocmeşte pe un formular oficial, care este prezentat la Serviciul Fiscal de Stat nu mai tîrziu de data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale..., declaraţia privind TVA se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condiţiile stipulate la art.187..., fiecare subiect impozabil trebuie să verse la buget suma TVA, care urmează a fi achitată pentru fiecare perioadă fiscală, cel tîrziu la data stabilită pentru prezentarea declaraţiei pe această perioadă...,", contrar prevederilor art.18 a Legii contabilităţii №113 din 27.04.2007 care stipulează că: „Ciclul contabil al entităţii cuprinde:

a) întocmirea documentelor primare şi centralizatoare;

b) evaluarea şi recunoaşterea elementelor contabile;

c) reflectarea informaţiilor în conturile contabile;

d) întocmirea registrelor contabile;

e) inventarierea elementelor contabile;

f) întocmirea balanţei de verificare, a Cărţii mari şi a situaţiilor financiare. ,...iar faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare şi centralizatoare, documentele primare se întocmesc în timpul efectuării operaţiunii, iar dacă aceasta este imposibil — nemijlocit după efectuarea operaţiunii sau după producerea evenimentului,...", nu a reflectat în ciclul contabil al entităţii efectuarea livrării impozabile a stocurilor sale de mărfuri şi mijloace fixe pentru care la momentul procurării lor TVA a fost trecută în cont şi anume:

e) Conform informaţiei din baza de date a SFS „Dosarul electronic al contribuabilului" - Raportul financiar pentru perioada anului 2013, stocul de mărfuri la situaţia din 27.11.2014 contabilizat la contul Dt.217 „Mărfuri" constituie suma 2315660 lei, la care urma a fi calculat TVA în sumă de 463132 lei;

f) Valoarea de bilanţ a activelor pe termen lung în sumă de 432388 lei, la situaţia din 27.11.2014, urma a fi calculată TVA în sumă de 86478 lei; Astfel TVA aferentă stocului de mărfuri şi activelor pe termen lung, la situaţia din 27.11.2014, necalculată şi nereflectată constituia 549838 lei. Precum şi nu a prezentat Declaraţia privind TVA pentru ultima perioadă fiscală L/11/14 cu reflectarea livrărilor tuturor stocurilor pentru care la momentul procurării TVA a fost trecută în cont şi nu a achitat suma TVA, astfel prin acţiunile sale a tăinuit alte obiecte impozabile care reprezintă faptele juridice care determină obligaţia contribuabilului de a achita TVA, şi anume livrarea impozabilă a stocurilor sale de mărfuri şi mijloace fixe pentru care la momentul procurării lor TVA a fost trecută în cont, prin ce a cauzat un prejudiciu bugetului public naţional, în sumă de 549838 lei.

Instanţa de fond a pronunţat sentinţa în cauză.

În termen sentinţa a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun.Bălți, Gagiu Leonid, care consideră sentinţa instanţei de fond în ce priveşte latura civilă neîntemeiată şi ilegală.

În motivarea aoelului a indicat, că:

-legea procesual-penală prevede dreptul la despăgubire prin compensarea venitului ratat în urma acţiunilor interzise de lege;

-or, în sensul explicativ al dispoziţiilor art.(5) pct.15) din Codul Fiscal noţiunea de Agent economic este tălmăcită ca orice persoană ce desfăşoară activitate de întreprinzător. Potrivit pct.1) a aceluiaşi articol al Codului fiscal prin noţiunea de Persoana se subânţelege - orice persoana fizică sau juridică;

-potrivit pct.2) a aceluiaşi articol din legea fiscală noţiunea de Contribuabil, subiect al impunerii presupune orice persoană care, conform legislaţiei fiscale, este obligată să calculeze şi/sau să achite la buget orice impozite şi taxe, penalităţile şi amenzile respective; persoană care, conform legislaţiei fiscale, este obligată să reţină sau să perceapă de la altă persoană şi să achite la buget plăţile indicate;

-în conformitate cu prevederile art.6) din Codul fiscal, Impozitul este o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu ţine de efectuarea unor acţiuni determinate şi concrete de către organul împuternicit sau de către persoana cu funcţii de răspundere a acestuia pentru sau în raport cu contribuabilul care a achitat această plată, iar Taxa este o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu este impozit. Potrivit dispoziţiilor aceluiaşi articol din Codul fiscal în Republica Moldova se percep impozite şi taxe de stat şi locale;

-potrivit dispoziţiilor aceluiaşi articol din Codul fiscal în Republica Moldova se percep impozite şi taxe de stat şi locale. Sistemul impozitelor şi taxelor de stat include: a) impozitul pe venit; b) taxa pe valoarea adăugată; c) accizele; d) impozitul privat; e) taxa vamală; f) taxele rutiere; g) impozitul pe avere; h) impozitul unic de la rezidenţii parcurilor pentru tehnologia informaţiei. Sistemul impozitelor şi taxelor locale include: a) impozitul pe bunurile imobiliare; a^1) impozitul privat; b) taxele pentru resursele naturale; c) taxa pentru amenajarea teritoriului: d) taxa de organizare a licitaţiilor şi loteriilor pe teritoriul unităţii administrativ-teritoriale; e) taxa de plasare (amplasare) a publicităţii (reclamei); f) taxa de aplicare a simbolicii locale; g) taxa pentru unităţile comerciale şi/sau de prestări servicii; h) taxa de piaţă; i) taxa pentru cazare; j) taxa balneară; k) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe rutele municipale, orăşeneşti şi săteşti (comunale); 1) taxa pentru parcare; m) taxa de la posesorii de cîini; p) taxa pentru parcaj; r) taxa pentru salubrizare; s) taxa pentru dispozitivele publicitare;

-în cadrul prezentului proces penal s-a stabilit cu certitudine comiterea de către persoana fizică Cojocari Andrei ***** şi persoana juridică inculpată SC „Olexanix-Plus" SRL, numărul de identificare - cod fiscal *****, a infracţiunii de evaziune fiscală, prin ce s-a cauzat un prejudiciu bugetului public naţional în sumă de 549838 lei;

-potrivit prevederilor art.219 al.(1) Cod de procedură penală, acţiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanţei de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acţiunea sau inacţiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvîrşirea acesteia;

-potrivit al.(2) pct.3) a aceluiaşi articol, persoanele fizice şi juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acţiunile interzise de legea penală pot intenta o acţiune civilă privitor la despăgubire prin compensarea venitului ratat în urma acţiunilor interzise de legea penală;

-prin urmare, referindu-se la circumstanţele speţei, temeiurile de fapt şi de drept, având în vedere că în cadrul cercetării judecătoreşti s-a stabilit că prin Hotărârea Judecătoriei Bălţi (sediul central) din 31.07.2020 s-a constatat insolvabilitatea SRL „Olexanix-Plus", c/f *****, cu sediul mun.Bălţi str.*****., s-a intentat procedura simplificată a falimentului faţă de SRL „OlexanixPlus" c/f *****, cu sediul mun.Bălţi str.*****. cu desemnarea în calitate de lichidator al SRL „Olexanix-Plus", administratorul autorizat Gubceac Dmitrii, iar în cadrul procesului de insolvabilitate au fost validate creanţele creditorilor printre care Serviciul Fiscal de Stat cu suma

totală de 1496398,58 lei, dintre care 547041,03 lei plăţi de bază şi 949357,54 lei majorări amenzi, majorări de întîrziere, creanţele respective au fost admise şi incluse în tabelul definitiv al creanţelor care în baza prevederilor legii al insolvabilităţii are valoarea unei hotărîri judecătoreşti, se atestă că încasarea din contul societăţii comerciale vizate a prejudiciului cauzat prin infracţiune este inoportună, or, cuantumul prejudiciului material cauzat prin infracţiunea cercetată în cadrul prezentului proces penal de fapt constituie TVA fraudat în valoare de 549838 lei, şi este validat ca creanţă în tabelul definitiv de creanţe în cadrul procesului de insolvabilitate;

-cît priveşte răspunderea civilă pentru cauzarea prejudiciului urmare a comiterii infracţiunii de către Andrei Cojocari consideră ca survenită întemeiat, astfel că acţiunea civilă înaintată de către procuror faţă de ultimul este pasibilă admiterii integrale datorită faptului că în cadrul procesului penal s-a stabilit cu certitudine că dânsul a comis o infracţiune, circumstanţe care exclud caracterul penal al faptei nu s-au constatat, procesul penal în raport cu ultimul s-a încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripţie ce constituie motiv de nereabilitare;

-concluziile instanţei cu privire la admiterea în principiu a acţiunilor civile înaintate de către procuror şi Serviciul Fiscal de Stat le consideră neîntemeiate;

-or, potrivit dispoziţiilor art.387 al.(3) Cod de procedură penală rezultă că în cazuri excepţionale cînd pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părţii civile, ar trebui amînatâ judecarea cauzei, instanţa poate să admită, în principiu, acţiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă;

-astfel, potrivit circumstanţelor cazului, consideră că în speţă nu a survenit un caz excepţional cînd, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părţii civile, ar trebui amînatâ judecarea cauzei, şi urmeaza a fi admisă în principiu, acţiunea civilă, din motiv că în cadrul procesului penal cu certitudine s-a stabilit comiterea de către persoana fizică Cojocari Andrei ***** şi persoana juridică inculpată SC „Olexanix-Plus” SRL, numărul de identificare - cod fiscal ***** a infracţiunii de evaziune fiscală prin ce a cauzat un prejudiciu bugetului public naţional, în sumă de 549838 lei - suma ce constituie cuantum a despăgubirii cuvenite;

-cât priveşte acţiunea civilă înaintată de către Serviciul Fiscal de Stat, urmează a fi admisă parţial, în valoare de 549838 lei, ce constituie de facto valoareă TVA fraudată.

Procurorul solicită admiterea apelului, casarea parţială a sentinţei Judecătoriei Bălţi din 18.07.2022 în ce priveşte latura civilă şi pronunţarea a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, potrivit căreia acţiunea civilă înaintată de procuror privind încasarea prejudiciului material în sumă de 49838 lei să fie admisă integral, cu încasarea prejudiciului din contul lui Cojocari Andrei, iar acţiunea civilă înaintată de către Serviciul Fiscal de Stat să fie admisă parţial, în valoare de 549838 lei, ce constituie de facto valoarea TVA fraudată. În rest a menţine sentinţa fără modificări

Procurorul în Procuratura mun.Bălți, Gagiu Leonid a depus împotriva sentinţei instanţei de fond şi un apel suplimentar în motivarea căruia a indicat, că:

-în cadrul cercetării judecătoreşti s-a stabilit că prin Hotărârea Judecătoriei Bălţi (sediul central) din 31.07.2020 s-a constatat insolvabilitatea SRL „Olexanix-Plus”, c/f *****, cu sediul mun.Bălţi str.*****. s-a intentat procedura simplificată a falimentului faţă de SR „OlexanixPlus” c/f *****, cu sediul mun.Bălţi str.*****. cu desemnarea în calitate de lichidator al SRL „Olexanix-Plus”, administratorul autorizat Gubceac Dmitrii, iar în cadrul procesului de insolvabilitate au fost validate creanţele creditorilor printre care Serviciul Fiscal de Stat, cu suma totală de 1496398,58 lei, dintre care 547041,03 lei plăţi de bază şi 949357,54 lei majorări amenzi, majorări de întîrziere, creanţele respective au fost admise şi incluse în tabelul definitiv al

creanţelor care în baza prevederilor legii al insolvabilităţii are valoarea unei hotărîri judecătoreşti;

-prin urmare atestă faptul, că încasarea din contul societăţii comerciale vizate a prejudiciului cauzat prin infracţiune este inoportună, or, cuantumul prejudiciului material cauzat prin infracţiunea cercetată în cadrul prezentului proces penal de fapt constituie TVA fraudat în valoare de 549838 lei şi este validat ca creanţă în tabelul definitiv de creanţe în cadrul procesului de insolvabilitate;

-cât priveşte răspunderea civilă pentru cauzarea prejudiciului urmare a comiterii infracţiunii de către Andrei Cojocari consideră ca survenită întemeiat, astfel că acţiunea civilă înaintată de către procuror faţă de ultimul precum acţiunea înaintată de către Serviciul Fiscal de Stat sunt pasibile admiterii parţiale datorită faptului că în cadrul procesului penal sa stabilit cu certitudine că dânsul a comis o infracţiune - de evaziune fiscală prin ce a cauzat un prejudiciu bugetului public naţional în sumă de 549838 lei - suma ce constituie cuantum a despăgubirii cuvenite, circumstanţe care exclud caracterul penal al faptei nu s-au constatat, procesul penal în raport cu ultimul s-a încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripţie ce constituie motiv de nereabilitare;

Solicită admiterea apelului, casarea parţială a sentinţei Judecătoriei Bălţi din 18.07.2022 în ce priveşte latura civilă şi pronunţarea a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, potrivit căreia acţiunea civilă înaintată de procuror privind încasarea în mod solidar de la Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus" SRL dauna cauzată prin infracţiune în mărime de 549838 lei să fie admisă parţial. Acţiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat privind încasarea în mod solidar de la Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus" SRL dauna cauzată prin infracţiune a sumei de 1374449 lei să fie admisă parţial. Încasarea de la inculpatul Cojocari Andrei în beneficiul statului prejudiciul material în sumă de 549838 lei ce constituie de facto valoarea TVA fraudată. În rest a menţine sentinţa fără modificări.

Procurorul participant în instanţa de apel, Prisacari Lilia a susţinut apelurile declarate şi a solicitata admiterea acestora din motivele invocate.

Avocatul Meşca Emilian în şedinţa instanţei de apel a susţinut parţial apelurile declarate de procuror, iar în susţinerea poziţiei sale a indicat că este de acord parţial cu apelul declarat de partea acuzării şi anume ce ţine de prejudiciul material încasat de la agentul economic şi nu de la inculpatul Cojocari Andrei. Într-adevăr atât în cadrul urmăririi penale, cât şi la examinarea în instanţa de judecată, partea acuzării nu a determinat intenţia inculpatului de a săvârşi evaziunea care i se incriminează. Nu s-a determinat nici o tranzacţie care a fost efectuată de către administrator, cât şi de agentul economic. Suma de 549938 lei apare în actul de control care a fost efectuat indirect. Încă un motiv este că agentul economic, adică administratorul nu a primit aceste active în sumă de 2 milioane, care se arată în actul de efectuare a controlului indirect şi solicită parţial să fie admis, să nu fie încasată această sumă de la inculpatul Cojocaru Andrei, dar să fie pus pe agentul economic SC „Olexanix-Plus" SRL.

Inculpatul Cojocari Andrei în şedinţa instanţei de apel a susţinut poziţia expusă de avocat.

Reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat Natalia Janu în şedinţa instanţei de apel a susţinut acţiunea civilă înaintată şi a solicitat admiterea acesteia.

Lichidatorul SRL „Olexanix-Plus" Gubceac Dmitrii prin referinţa depusă a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, cu respingerea apelurilor declarate ca fiind nefondate şi menţinerea sentinţei instanţei de fond fără modificări.

După ridicarea din oficiu a chestiunii referitor la faptul că nu e constatată comiterea infracţiunii prevăzute de art.244 al.(2) lit.b) CP în partea dispozitivă a sentinţei, dar din start s-a încetat procesul penal, fapt ce pune la îndoială constatarea sau nu a faptei penale, procurorul Prisacari Lilia a indicat, că consideră că instanţa de fond urmează să intervină, să constate vina, ulterior să libereze de pedeapsă.

Reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat Janu Natalia a lăsat chestiunea ridicată la discreţia instanţei.

Avocatul Meşca Emilian şi inculpatul Cojocari Andrei referitor la chestiunea ridicată din oficiu au susţinut poziţia expusă de procuror.

Verificînd argumentele invocate în aul de bază şi cel suplimentar prin prizma probelor administrate şi în raport cu materialele cauzei penale prezentate instanţei, audiind participanţii la proces, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelurile declarate de procurorul în Procuratura mun.Bălți, Gagiu Leonid împotriva sentinței Judecătoriei Bălți Sediul Central din 18.07.2022 urmează a fi admise, sentinţa casată parţial, din alte motive decît cele invocate, dar în baza art.409 al.(2) Cod procedură penală, cu pronunţarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, reieşind din următoarele considerente.

Soluţia instanţei de apel se bazează pe prevederile art.415 al.(1) pct.2) CPP RM, potrivit căruia instanţa de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), şi pronunţă o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă.

Judecînd cauza penală, instanţa de fond a verificat sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăţia inculpatului Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus” SRL şi făcînd o încadrare juridică justă a acţiunilor în baza art.244 al.(2) lit.b) Cod penal RM.

La părerea Colegiului penal probele administrate pe cauză corespund cerinţelor stipulate de art.101 CPP, adică sunt pertinente, concludente, utile, pentru a putea fi puse la baza sentinţei de condamnare, ele fiind în coroborare şi demonstrînd deplin vinovăţia inculpatului Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus” SRL în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură.

Luând în consideraţie probele verificate în ansamblu, Colegiul penal ajunge la concluzia că nu există dubii rezonabile în ce priveşte existenţa elementelor infracţiunii prevăzute de art.244 al.(2) lit.b) Cod penal RM în acţiunile inculpatului Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus” SRL, vinovăţia lor fiind dovedită prin ansamblul de probe administrate prezente în materialele cauzei penale.

Colegiul penal apreciază că probele cercetate şi apreciate în coroborare dovedesc deplin vina inculpatului Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus” SRL în faptele stabilite şi reţinute de către instanţa de fond, iar probe în confirmarea nevinovăţiei inculpatului Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus” SRL nu au fost prezentate.

Totodată Colegiul penal subliniază că soluţia instanţei de fond în partea constatării vinovăţiei lui Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus” SRL în baza art.244 al.(2) lit.b) Cod penal este corectă, fapt reflectat în partea descriptivă a sentinţei.

Totodată, Colegiul penal indică, că conform art.60 al.(1) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârşirii infracţiunii a expirat termenul de prescripţie.

În corespundere cu art.332 al.(5) Cod de procedură penală, în cazul în care a intervenit termenul de prescripţie, încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obişnuit.

Potrivit art.8 al.(1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârşirea unei infracţiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu-i va fi dovedită şi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

Potrivit art.389 al.(1), (4) pct.3), (6) Cod de procedură penală, sentinţa de condamnare se adoptă numai în condiţia în care, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanţa de judecată. Sentinţa de condamnare se adoptă cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripţie. La adoptarea sentinţei de condamnare cu liberarea de pedeapsă, instanţa argumentează în baza căror temeiuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentinţa dată.

În corespundere cu art.395 al.(1) pct. 2) şi 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinţei de condamnare trebuie să fie arătate ***constatarea că inculpatul este vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de legea penală***. În caz dacă instanţa îl găseşte pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datoare să menţioneze aceasta în dispozitivul sentinţei.

La caz, potrivit dispozitivului sentinţei s-a hotărît:

Se încetează procesul penal intentat în privinţa SC „Olexanix-Plus" SRL în baza art.244 al.(2) lit.b) Cod penal în legătură cu intervenirea termenului prescripţiei tragerii la răspundere penală.

Se încetează procesul penal intentat în privinţa lui Cojocari Andrei ***** în baza art.244 al.(2) lit.b) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului prescripţiei tragerii la răspundere penală.

Colegiul penal constată, că deşi în partea descriptivă a sentinţei este motivarea ce ţine de constatarea vinovăţiei, în dispozitivul sentinţei adoptate lipseşte menţiunea referitor la constatarea că inculpatul Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus" SRL sunt vinoveţi de săvârşirea infracţiunii prevăzute de legea penală, totodată, instanţa de fond greşit a ajuns la concluzia de încetare a procesului penal în privinţa lui Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus" SRL în legătură cu intervenirea termenului de prescripţie de tragere la răspundere penală penal, or, potrivit art.389 al.(4) pct.3) Cod penal, sentinţa de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 şi 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripţie.

Materialele cauzei atestă, că inculpatul Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus" SRL nu şi-a expus opţiunea privind încetarea urmăririi penale sau liberarea de răspundere penală în temeiul expirării termenului de prescripţie, insistând asupra nevinovăţiei, din care considerente instanţa de fond nu putea dispune încetarea procesului penal.

Colegiul penal constată temeiurile prevăzute de art.60 al.(1) lit.b) Cod penal RM, art.389 al.(1), (4) pct.3), 6) Cod de procedură penală RM de liberare de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripţie.

La adoptarea soluţiei Colegiul penal operează cu prevederile art.60 al.(1) lit.b) Cod penal RM, potrivit căruia persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrşirii infracţiunii au expirat următoarele termene: b) 5 ani de la săvîrşirea unei infracţiuni mai puţin grave.

Colegiul penal menţionează şi prevederile art.60 al.(2) Cod penal RM, potrivit căruia prescripţia curge din ziua săvîrşirii infracţiunii şi pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii instanţei de judecată.

Prevederile art.16 al.(3) Cod penal RM stabilesc că infracţiuni mai puţin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.

Sancţiunea art.244 al.(2) lit.b) Cod penal RM prevedea pedeapsa la data comiterii infracţiunii cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de pînă la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 3000 la 6000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice, astfel se califică ca fiind infracţiune mai puţin gravă.

Colegiul penal constată, că potrivit art.16 al.(3) Cod penal RM infracţiunea prevăzută de art.244 al.(2) lit.b) Cod penal RM comisă în perioada 27.11.2014-25.12.2014, reţinută în sarcina lui Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus" SRL şi constatată în acţiunile lor, se clasifică ca fiind infracţiune mai puţin gravă.

Art.389 al.(4) pct.3) Cod de procedură penală reglementează, că sentinţa de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, în cazurile expirării termenului de prescripţie.

Dat fiind faptul că infracţiunea prevăzută de art.244 al.(2) lit.b) Cod penal RM a fost comisă în perioada 27.11.2014-25.12.2014, astfel din momentul comiterii pînă în prezent au trecut mai mult de 5 ani, Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus" SRL nu solicită încetarea procesului penal pe motivul intervenirii termenului de prescripţie, Colegiul penal reţine, că Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus" SRL, recunoscuţi vinoveţi de săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.244 al.(2) lit.b) Cod penal, urmează a fi liberaţi de pedeapsa penală în temeiul expirării termenului de prescripţie şi astfel, în sensul dat, va fi adoptată o nouă hotătrîre, potrivit modului prevăzut pentru prima instanţă.

Totodată, Colegiul indică că instanţa de fond întemeiat a dispus de a admite în principiu acţiunile civile înaintate de Serviciul Fiscal de Stat şi procuror privind încasarea în mod solidar de la SC „Olexanix-Plus" SRL şi Cojocari Andrei în beneficiul statului, prejudiciul material în sumă de 549 838 lei şi respectiv în sumă de 1374449 lei, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunţe instanţa în ordinea procedurii civile în proces de insolvabilitate.

Colegiul penal reţine, că în temeiul art.219 al.(1) din Codul de procedură penală, acţiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputaţiei profesionale nemijlocit prin fapta (acţiunea sau inacţiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârşirea acesteia.

Conform art.225 Cod de procedură penală, judecarea acţiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acţiunii, se efectuează de către instanţa de competenţa căreia este cauza penală. La adoptarea sentinţei de acuzare sau de aplicare a măsurilor de constrîngere cu caracter medical, instanţa soluţionează şi acţiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parţială, ori prin respingere. Odată cu soluţionarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluţioneze acţiunea civilă.

Potrivit art.387 al.(1) CPP RM, o dată cu sentinţa de condamnare, instanţa de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile şi mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acţiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Potrivit art.387 al.(3) CPP RM, în cazuri excepţionale cînd, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părţii civile, ar trebui amînată judecarea cauzei, instanţa poate să admită, în principiu, acţiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă.

În cadrul procesului penal s-a stabilit cu certitudine comiterea de către Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus" SRL a infracţiunii de evaziune fiscală, prin ce a cauzat un prejudiciu bugetului public naţional, în sumă de 549838 lei.

La fel în cadrul procesului penal Serviciul Fiscal de Stat a înaintat acţiune civilă, solicitînd incasarea de la inculpat a prejudicului cauzat a sumei de 1 374 449 lei, diferenţa dintre suma incriminată în rechizitoriu şi acţiune civilă fiind penalităţi şi amenzi fiscale.

Procurorul la rîndul său la fel a înaintat acţiune civilă, solicitînd încasarea în mod solidar de la pîrîţii Cojocari Andrei şi SC „Olexanix-Plus"SRL dauna cauzată prin infracţiune în sumă de 549838 lei.

Sa constatat, că prin acţiunile sale intenţionate SC „Olexanix-Plus" SRL şi Cojocari Andrei au diminuat spre plată la bugetul de stat TVA în sumă totală de 549 838 lei, a cărei sumă cumulativă a impozitului/taxei aferent unui an fiscal depăşeşte 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârşirii faptei.

În cadrul examinării cauzei în instanţa de fond de către reprezentantul SRL „Olexanix-Plus", administratorul autorizat Dmitri Gubceac instanţei de judecată i-a fost prezentat şi supus examinării tabelul definitiv al creanţelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului, or, la Judecătoria Bălți Sediul Central a avut loc şedinţa de validare a creanţelor creditorilor faţă de patrimoniu SC „Olexanix-Plus" SRL şi în acest sens potrivit actului cercetat în adresa administratorului autorizat şi a instanţei au parvenit două cereri de admitere a creanţelor din partea creditorului Serviciului Fiscal de Stat şi din partea creditorului Casa Naţională de Asigurări Sociale RM.

Respectiv, părţile creditoare au solicitat să fie validaţi cu suma totală de 1496398,58 lei, dintre care 547041,03 lei plăţi de bază şi 949357,54 lei majorări amenzi, majorări de întîrziere etc. respectiva creanţă după cum a susţinut şi administratorul autorizat a fost examinată, iar în lipsa actelor contabile şi avînd la bază actul de control final, decizia emisă de către Serviciul Fiscal de Stat, creanţele respective au fost admise şi incluse în tabelul definitiv al creanţelor care în baza prevederilor legii al insolvabilităţii are valoarea unei hotărîri judecătoreşti.

Prin hotărîrea instanţei de insolvabilitate a Judecătoriei Bălţi Sediul Central din 31 iulie 2020 s-a constatat insolvabilitatea SRL „Olexanix-Plus", c/fiscal 10056022000266, cu sediul în mun.Bălţi. *****

S-a intentat procedura simplificată a falimentului faţă de SRL „Olexanix-Plus", c/fiscal 10056022000266, cu sediul în mun.Bălti, ***** S-a desemnat în calitate de lichidator al SRL „Olexanix-Plus", administratorul autorizat Gubceac Dmitrii.

În cadrul procedurii falimentului simplificat a avut loc şedinţa de validare a creanţelor şi anume s-a validat creditorul (partea vătămată) Serviciul Fiscal de .Stat cu suma de de 1 496 398,58 lei, dintre care 547 041, 03 lei, plăţi de bază şi 949357,54 lei.

Subsecvent, Serviciul Fiscal de Stat la data validării creanţelor sale în mărime de 1496398.58 lei a obţinut deja o hotărîre judecătorească de încasare a sumei de la SRL „Olexanix-Plus", astfel că argumentul procurorului referitor la acest fapt este neîntemeiat, fiind indicată o aplicare eronată a legii şi aplică un principiu de încasare dublă din contul lui SRL „Olexanix-Plus" a sumelor datorate, deoarece aceste sume au parvenit în urma controalelor fiscale, or la

rubrica creditori din tabelul definitiv al creanţelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului sunt indicate doar instituţii a statului.

Totodată Colegiul indică, că prin hotărîrea Judecătoriei Bălți Sediul Central din 28.02.2023 s-a admis parţial acţiunea la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Olexanix-Plus”, Gubceac Dmitrii vs Cojocari Andrei şi Caferinici Valeriu privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL „Olexanix-Plus”.

S-a încasat în mod solidar de la administratorul statutar SRL „Olexanix-Plus”, Cojocari Andrei şi asociatului SRL „Olexanix-Plus”, Caterinici Valeriu, în contul masei debitoare a SRL „Olexanix-Plus ”, suma creanţelor validate la rangul III în mărime de 553 740,03 lei, în rest acţiunea s-a respins.

Respectiv, s-a încasat în contul masei debitoare de la Cojocari Andrei suma care ulterior urmează a fi distribuită creditorilor printre care şi Serviciul Fiscal de Stat.

Astfel, se constată că partea vătămată are deja o hotărîre judecătorească de încasare a prejudiciului şi de la Cojocari Andrei.

Reieşind din cele expuse, în situaţia dată, nu se poate stabili cu certitudine suma exactă care urmează a fi încasată, astfel Colegiul penal consideră corectă soluţia instanţei de fond prin care a admis în principiu acţiunile civile înaintate de Serviciul Fiscal de Stat şi procuror urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunţe instanţa în ordinea procedurii civile în proces de insolvabilitate.

În aspectul celor menţionate mai sus Colegiul penal conchide că apelurile declarate de procurorul în Procuratura mun.Bălți, Gagiu Leonid urmează a fi admise, dar din alte motive decît cele invocate, cu casarea parţială a sentinţei din oficiu şi pronunţarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă în aspectul nominalizat.

Conducându-se de art.415 al.(1) pct.2) CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi-

D E C I D E:

Admite apelurile declarate de procurorul în Procuratura mun.Bălți, Gagiu Leonid împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți Sediul Central din 18.07.2022, sentinţă care se casează parţial, din alte motive decît cele invocate, în baza art.409 al.(2) Cod procedură penală, cu pronunţarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, după cum urmează:

SC „Olexanix-Plus” SRL se recunoaşte vinovată în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.244 al.(2) lit.b) Cod penal, cu liberare de pedeapsă penală în temeiul expirării termenului de prescripţie prevăzut de art.60 al.(1) lit.b) Cod penal.

Cojocari Andrei ***** se recunoaşte vinovat în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.244 al.(2) lit.b) Cod penal, cu liberare de pedeapsă penală în temeiul expirării termenului de prescripţie prevăzut de art.60 al.(1) lit.b) Cod penal.

În rest se menţin dispoziţiile instanţei de fond.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunţată în şedinţă publică la data de 19.01.2024.

Preşedintele şedinţei, judecător Rotaru Ala

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Puşca Dumitru